

A Magyar Tudományos Akadémia kiáll a kutatói mellett

A Magyar Tudományos Akadémia elleni rágalomhadjárat újabb szintet lépett. A szeptember 3-án az egyik napilapban megjelent írás azonban már nemcsak az intézményt, hanem magát a tudást és annak nemzetközi élvonalba tartozó képviselőit támadja. Pál Csaba és Papp Balázs munkásságáról a cikkben foglalt hamis és félrevezető állításokat az MTA elnöke az alábbi állásfoglalásban cáfolja.

Az MTA elnökének állásfoglalása

Ha egy fiatal kutató vagy újságíró megkérdezné, kiknek a példáján tanulmányozhatja, hogy milyen egy világszínvonalú kutatóműhely, hogyan dolgoznak a sikeres kutatók, akkor jó eséllyel Pál Csaba és Papp Balázs akadémikusokat, a HUN-REN Szegedi Biológiai Kutatóközpont kutatóprofesszorait javasolnánk.

Kutatásaik nagy újdonságértékű felfedezésekhez vezettek, és kiemelkedő a társadalmi és gazdasági jelentőségük is. A fertőzéseket okozó mikrobák megismerése, az antibiotikumokkal szemben kialakuló ellenálló képességük és annak kivédése kulcsfontosságú a betegségek megelőzése, a betegek gyógyítása, a gyógyítási szövödmények megelőzése, a kórházi halálozás csökkentése, az egészségügyi ellátás hatékony és gazdaságos működtetése és az egészségipari innovációk szempontjából egyaránt. Eredményeik nemcsak a humán-, hanem az állatgyógyászat területén is hasznosíthatók.

Kutatási tématerületük jelentőségét jól mutatja, hogy a Center for Global Development 2024 szeptemberében kiadott [jelentése](#) egy 122 országra kiterjedő felmérés alapján megállapította, hogy az antimikrobiális (antibiotikum-) rezisztencia (AMR) növekedése az orvostudomány előtt álló legnagyobb kihívások egyike, ami 2050-re világszerte sok millió ember halálát és évi 1,7 milliárd dolláros GDP-veszteséget okozhat a világ gazdaságnak.

A két fiatal szakember a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat (korábban az MTA kutatóhálózata) legkiválóbb hagyományait és törekvéseit jeleníti meg. Akadémiai tagságuk a Magyar Tudományos Akadémia elkötelezettségét mutatja a tudományos tehetség, kiválóság és a korszerű tudományművelés mellett. Taggá választásukkal az Akadémia elismerte az utánpótlás-nevelésben, a társadalmi problémák iránti érzékenységben és az ország mellett való elkötelezettségben mutatott példájukat is.

Ilyen előzmények mellett egy, az Akadémiát hónapok óta cikkek sorozatával támadó napilap újságírója a HUN-REN egyik legkiválóbb kutatóközpontjában, a Szegedi Biológiai Kutatóközpontban dolgozó Pál Csaba és Papp Balázs akadémiai levelező taggá választásának kritikájával kívánta folytatni az Akadémia „leleplezését”.

A cikk azt a téves látszatot kelti, hogy a két kutató szoros együttműködése megkérdőjelezi tudományos teljesítményük önállóságát. Valójában éppen egy olyan, nemzetközileg is példaértékű modellről van szó, amely a modern tudományos áttörések alapját képezi, és amelyet az Akadémia, a HUN-REN, valamint a legjelentősebb hazai és nemzetközi kutatástámogatási alapok is a legmagasabb szinten ismernek el.

1. Az együttműködés nem „duplikáció”, hanem a korszerű tudomány működési módja.

A bonyolult biológiai kérdések megválaszolása ma már szinte elképzelhetetlen eltérő szakterületek

szoros összekapcsolása nélkül. Pál Csaba kísérletes mikrobiológiai és Papp Balázs számítógépes biológiai kutatócsoportja tökéletes példája egy ilyen, egymást erősítő együttműködésnek. Munkájuk nem azonos, hanem kiegészíti egymást, és éppen ez teszi lehetővé, hogy olyan eredményeket érjenek el, amelyekre külön-külön nem lennének képesek. Ennek az együttműködésnek a sikerét a világ vezető tudományos folyóirataiban közösen publikált cikkek sora igazolja (pl. *Nature Microbiology*, *Nature Ecology and Evolution*, *Nature Communications*, *PNAS*), amelyekben mindketten vezető szerzőként szerepelnek, elismerve ezzel eltérő, de egyformán kulcsfontosságú hozzájárulásukat. A Nobel-díjak története – Watsontól és Cricktől Karikó Katalin és Drew Weissmann megosztott díjaiig – is ezt igazolja.

2. Az egyéni kiválóságot több, egymástól független fórum igazolja.

A tagválasztás során minden esetben az egyéni teljesítmény kerül mérlegelésre. A cikk állításával ellentétben Pál Csaba és Papp Balázs esetében is bőséges bizonyíték állt rendelkezésre a közös munkán messze túlmutató, önálló, nemzetközi szinten is kiemelkedő tudományos kiválóságról. Ezt több, egymástól független tény is alátámasztja:

- **A legversenyképesebb európai és hazai pályázatok elnyerése.** Mindkét kutató többszörösen bizonyította rátermettségét a legkiválóbbaknak járó támogatások elnyerésével. Idetartoznak az Európai Kutatási Tanács (ERC) és a Wellcome Trust pályázata, az MTA Lendület Programja és az NKFIH Élvi pályázata. E pályázatok elnyerése igazolja az adott kutató önálló vízióját és vezetői képességeit. E pályázatok lehetővé tették, hogy új munkahelyeket teremtsenek, és jó munkakörülményeket biztosítsanak fiatal, külföldről hazatért kutatóknak.
- **Elit nemzetközi tudományos tagság.** Mindketten tagjai a világ egyik legtekintélyesebb élettudományi szervezetének, a European Molecular Biology Organizationnak (EMBO). Ennek a tagságnak a súlyát jelzi, hogy Magyarországnak összesen csupán 17 EMBO-tagja van.
- **Önálló, nagy presztízsű publikációk.** A közösen irányított projekteken felül mindketten számos publikációt jegyeznek önálló vezetőként is a világ legrangosabb folyóirataiban. Így Pál Csaba nevéhez a *Nature Microbiology*, *Nature Cancer*, *PNAS*, *Science Translational Medicine* lapokban megjelent cikkek fűződnek, míg Papp Balázséhoz a *Nature Genetics*, a *Cell* és a *PNAS* hasábjain közöltek – olyan munkák, amelyeken a másikuk nem szerepel vezető szerzőként.
- **Szabadalmak és innovációk.** Mind a magyar kormány, mind a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózatnak kiemelten fontos célkitűzése az innováció előmozdítása. Pál Csabának két nemzetközileg bejegyzett szabadalma van, Papp Balázs pedig idén nyújtott be más témában szabadalmat.
- **Mentori tevékenység.** Kiemelten fontos tevékenységük a jövő kutatógenerációját segíteni, hogy minél sikeresebbek legyenek. Mindkét kutató tanítványai jelentős hazai és nemzetközi díjakat és pályázatokat nyertek el. Többben rendkívül sikeres önálló kutatócsoportot indítottak. Munkásságuk iskolateremtő.

Pál Csaba és Papp Balázs akadémikussá választása egy kiemelkedően sikeres magyar tudományos műhely teljesítményének és két, önálló programot vezető, nemzetközileg is kiemelkedő kutató kiválóságának méltó elismerése.

Az Akadémia kiáll döntéseinek szakmai megalapozottsága és az eljárás szigorú rendje mellett. Az MTA vezetése nagyra értékeli, hogy a HUN-REN tudományos közösségét ilyen kiemelkedő kutatók képviselik az akadémikusok között, akiknek közel egyharmada a Magyar Kutatási Hálózat kutatója.

Az írás egyik legnagyobb veszélye az, hogy hatására a fiatal kutatók elbizonytalanodnak, hogy helyes út-e Magyarországon a szakmai összefogás és együttműködés. Pedig tény, hogy az ehhez hasonló szakmai összefogások sokaságára van szükség ahhoz, hogy Magyarország nemzetközi

versenyképessége növekedjen.

A másik nagy veszély, hogy a társadalom bizalma alaptalanul és indokolatlanul gyengül meg kutatói és tudományos intézményei kiválóságában és társadalmi hasznosságában.

Mindkét veszély elhárítása mindannyiunk – kutatók, fejlesztők, döntéshozók és polgárok – közös érdeke. Számítunk minden felkészült és felelős újságíróra is.

Freund Tamás
elnök
Magyar Tudományos Akadémia

Sajtókapcsolat:

- Magyar Tudományos Akadémia Kommunikációs Főosztály
- +36 1 411 6321
- sajto@titkarsag.mta.hu

Eredeti tartalom: Magyar Tudományos Akadémia

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/25296/a-magyar-tudomanyos-akademia-kiall-a-kutato-i-mellett/>